

ਮਸੀਹ, ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜ਼ਕ (ਭਾਗ 1)

(4:1-16)

ਮਸੀਹ ਦਾ ਅਰਾਮ (3:7-4:13)

(ਲੜੀ)

ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਆਓ’ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੱਸਦਾ ਹੈ (4:1, 11, 14, 16; 6:1; 10:22, 23, 24; 12:1, 28; 13:13, 15)। ਪਹਿਲੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ‘ਭੈ’ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭਾਵਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਭੈ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬੁੱਧ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ (ਕਹਾਉਤਾਂ 1:7; 9:10), ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੁਣ ਹੈ। ਹਰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਉੱਚੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 3:1 ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 4:1-13 ਹੈ ਜੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੂਸਾ ਉੱਤੇ ਸਰੇਸ਼ਠਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਹੂਦੀਵਾਦ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ (4:1-13)

ਸਬਤ ਦੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ (4:1-4)

¹ਉਪਰੰਤ ਸਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਸੁੰਦਿਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਉਸ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋਇਆ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇ। ²ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਪਰ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵਚਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਾਭਵੰਤ ਨਾ ਹੋਇਆ ਇਸ ਕਰਕੇ ਜੋ ਏਹ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਰਚਿਆ। ³ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਓਸ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਕੁਰ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ,

‘ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ,
ਕਿ ਓਹ ਮੇਰੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਵੜਨਗੇ,’

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਗਰੀਆਂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਮੁੱਢੋਂ ਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ⁴ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਖੇ ਕਿਤੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਭਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ।

ਸਾਡਾ ਇਹ ਹਵਾਲਾ 4:1-4 ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਬਤ ਦੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ

ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਸਾਡੇ ਸਬਤ ਦੇ ਅਰਾਮ ਦਾ ‘ਆਓ’ ’ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 1. ਅਧਿਆਇ 4 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਪਰੰਤ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਅਧਿਆਇ 3 ਵਾਲਾ ਤਰਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 3: 12-19 ਵਾਲੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਲਝਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ‘ਅਸੀਂ ਗੁਮ ਨਾ ਹੋਈਏ’ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਾ ਜਾਏ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਆਗਿਆ ‘ਡਰਨ’ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

‘ਡਰਨ’ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਅਹਿਮ ਧਾਰਣਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਖ਼ੁਦਾ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਡਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 1 ਤੋਂ 4 ਵਿਚ ‘ਅਰਾਮ’ (katapausis) ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜੇ ਆਇਤ 3 ਵਾਲੇ ਵਰਤਮਾਨਕਾਲ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ’ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:7) ਵਰਗੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਐਫ. ਐਫ. ਬਰੂਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 4: 1-3 ਵਾਲਾ ਅਰਾਮ ‘ਅੱਗੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਹੈ’ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਰਤਮਾਨਕਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ‘(ਉਸ) ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ’ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।¹ ਦੂਜਾ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਅਰਾਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤੀਜਾ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਲਈ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਆਇਤ 3 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ‘ਮੇਰੇ ਅਰਾਮ’ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਜ਼ਬੂਰ 95: 11 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਹੈ। ਇੱਥੇ ‘ਮੇਰੇ ਅਰਾਮ’ ਉਸ ਅਰਾਮ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਉਤਪਤ 2:2) ਅਤੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵੱਲ ਵੀ। ਚੌਥਾ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਕੇ ਇਕ ਅਰਾਮ ਹੈ ਜਿਹ ਨੂੰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।² ਹੁਣ ਤਕ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਰਾਮ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਹੈ।

ਕੁਝ ਰੱਬੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਤਪਤ ਵਿਚ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਲਈ ਅਰਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਕਾਰਣ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਅਰਾਮ ਦਾ ਦਿਨ ਹੁਣ ਤਕ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।³ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਹਰ ਸੱਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਅਰਾਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।⁴ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ‘ਅਰਾਮ ਦੇ ਦਿਨ’ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਚੌਥੇ ‘ਅਰਾਮ’ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਭਾਵ ਸੁਰਗ ਦੇ ਸਦੀਪਕ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਸੀ। ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸੇ ‘ਅਰਾਮ’ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਇਤ 1 ਵਿਚ ‘ਉਹ ਦੇ ਅਰਾਮ’ ਉਸ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਸੁਰਗ ਦੇ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਅਸਲ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ‘ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਰਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮੁਕਤੀ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੇਗਾ।’⁵ (ਮੱਤੀ 11:28-30) ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਅਰਾਮ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ’ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:7), ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 14:13) ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀ ਜਿਸ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜੇ ਸਨ ਉਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਅਨੰਤ ਅਰਾਮ ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ ਸੀ।

ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਤਰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਭਾਵ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੜ ਨਾ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਲ ਅਰਥ ਹੋਣ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਇਕ ਪੀੜ੍ਹੀ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਵੜ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਸੀ। ਜੇ ਮਸੀਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਦਾ ਦੇ ‘ਅਰਾਮ’ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਲ ਖ਼ਤਰਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਲੇਖਕ ਵੱਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:5)। ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਭਾਵ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨੇ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਡਿੱਗ ਗਏ, ਨਾਸ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਅਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵੀ ਓਵੇਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:1-13 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸਚੈ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ‘ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ ਭਈ ਕਿਤੇ ਡਿੱਗ ਨਾ ਪਵੇ’ (ਆਇਤ 12)। ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿੱਟੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਉਹ ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸੁਰਗ ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਸਾਡਾ ਨਿਹਚਾ ਡਗਮਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਿਸਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਬਾਹਾਮ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਸਿੱਧੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਕਈ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਲਈ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਕਦਮ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਉਜਾੜ ਜਿਹੇ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਇਹ ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਂਤੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਥੱਕ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਉਸ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਭਾਲਣ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨੇ ਥਕ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਹਿੰਮਤ ਹਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਠੰਡਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕ ਸੀਲਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਗਲ’ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੀ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 3:14-16)। ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਾਂ ਵੀ ‘ਦੂਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ’ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:13), ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹੇ।

ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਉਸ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋਇਆ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੋਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। NIV ਵਿਚ ਹੈ ‘ਹੇਸ਼ਿਆਰ ਰਹੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਸ ਤੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋਇਆ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ।’ ਇਸ ਵਚਨ ਦਾ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ‘ਕਿਸੇ

ਨਿਰਣੈ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਣ ਹੈ।⁷ ‘ਉਪਰੰਤ’ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਅਧਿਆਇ 3 ਵਾਲਾ ਤਰਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। 3: 12-19 ਦੀਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਇਤ 1 ਦੇ ‘ਸਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ’ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ‘ਅਸੀਂ ਕੁਰਾਹੇ ਨਾ ਪਈਏ’ ਵਿਚ ਨਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਵੇ ਹਾਲਾਤ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਬਦਤਰ ਹਨ। ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਕਿੰਨਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ! ਬੇਫ਼ਿਕਰ ਰਹੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ‘ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿਆਉਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ’ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜੇ ਹੋਵਾਂਗੇ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 10)।

ਆਇਤ 2. ਦੂਜਾ ਹੁਕਮ ਉਸ ਵਚਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਉਣ ਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ।

ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। NKJV ਵਿਚ ਹੈ ‘ਸਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।’ ‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘gospel’ ਪੁਰਾਣੇ ਏਂਗਲੋ-ਸੇਕਸਨ ਸ਼ਬਦ ‘God’s spel’ ਜਾਂ ‘God’s word’ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ *euangelizō* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’ ਜਾਂ ‘ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ’ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ। ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਮੁਕਾਸ਼ਫ਼ੇ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਇਹ ਇਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ’ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ’ ਜਿੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਨੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਦਾ ਮੂਲ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ‘ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।’¹ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10: 3, 4 ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਧਾਰਣਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ‘ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਆਤਮਕ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ। ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਆਤਮਕ ਜਲ ਪੀਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਓਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਆਤਮਕ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਜਲ ਪੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਮਗਰ ਚੱਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੱਥਰ ਮਸੀਹ ਹੈ ਸੀ।’ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਕੁਝ ਮੂਲ ਗੱਲਾਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਨ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਸਥਾਈ ਦੇਸ ਸੀ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਹੈ।

‘ਖ਼ੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਈ’ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਜਾਂ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਲੋਕ ਸਨ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਇਕ ਖ਼ਾਸ ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇੰਜੀਲ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।⁸

ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਾਭਵੰਤ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਲੇਖਕ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਰਚਿਆ।⁹ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੁਣੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਇਆ, ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਆਇਤ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕੱਢ

ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਨਿਹਚਾ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਿਆ ਦਾਨ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਮਾਨਸਿਕ ਯਤਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ।

ਗਿਣਤੀ 14:26-34 ਉਸ ਬਾਗੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਜਦ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਅਤੇ ਕਾਲੇਬ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਸੂਸਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਵੀਹ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ? ਭਲਾ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਲੇਬ ਅਤੇ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੁੱਢੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉੱਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ? ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਐਨਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਚਨ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਕਦੇ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਭੋਜਨ ਪਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਖਾ ਕੇ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਣਾ ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ! ਸਚਮੁਚ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਦਾਵਤ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਗੰਦ ਮੰਦ ਖੁਆਉਣਾ ਸਚਮੁਚ ਵਿਚ ਦੁੱਖਦ ਗੱਲ ਹੈ। ਸੁਣੀ ਗਈ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜਦ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਉਂਦੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10: 17; 6: 17, 18)।

ਆਇਤ 3. ਤੀਜਾ ਹੁਕਮ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਚਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੱਚੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਵੱਧਣਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 1 ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਰਾਮ ਭਾਵ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਇਤ 2 ਵਿਚ ਉਸ ਅਰਾਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਵਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਵੜਨ ਨੂੰ ਨਾ ਆਖਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਆਇਤ 3 ਇਕ ਐਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ, ਜੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਓਸ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਦੇ ਹਨ। ਭੂਤਕਾਲ ਹੈ; ਪਰ ਵੜਨਾ 'ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ' ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜਿਸ ਅਰਾਮ ਦੀ ਗੱਲ ਉਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਅਨੁਭਵ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਹੈ।'¹⁰

'ਅਸਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ' ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ ਭੂਤਕਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖ਼ਤ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।¹¹ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਅਧਿਆਇ ਜਿਸੂ ਦੇ ਸੁਰਗ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਬਦਲੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਪਤਰਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਹੋਏ ਵਚਨ ਨੂੰ 'ਮੰਨਣ' ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 38-41)। ਫਿਲਿੱਪੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 31); ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 33)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੌਬਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਅੰਤ ਵਿਚ 'ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਕਰ ਕੇ' ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16: 34)।

ਇਸ ਲਈ ਮਨਬਦਲੀ ਨੂੰ ਉਹ ਪੁਆਇੰਟ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਜਦ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ’ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਰੋਮੀਆਂ 13: 11 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਪੂਰਣ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ‘ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਸਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ ਓਸ ਵੇਲੇ ਨਾਲੋਂ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਹੁਣ ਨੇੜੇ’ ਦੱਸਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਨੇੜੇ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਰੋਮੀਆਂ 6: 3-5 ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ।’ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮੇ ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਲਈ KJV ਵਿਚ ਹੈ, ‘ਜੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਨ।’ ਇਹ ਯੂਨਾਨੀ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਹਾਵਰੇਦਾਰ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਾਉਦ ਨੇ ਇਸ ਢੰਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਕਦੀ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਟੀ ਯਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਚੱਖਾਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰੇ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧੀਕ’ (2 ਸਮੂਏਲ 3:35; 19, 20)। ਉਹ ਪੱਕੀ ਸਹੁੰ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਧੀਆ ਅਨੁਵਾਦ NASB ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਲਾ ਹੈ: ‘ਓਹ ਮੇਰੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਵੜਨਗੇ।’ ਲੇਖਕ ਜ਼ਬੂਰ 95: 11 ਤੋਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਕਿ ਕਾਦੇਸ ਬਰਨੇ ਵਿਚ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ‘ਅਰਾਮ’ (ਕਨਾਨ) ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਲਈ ਸੁਰਗ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ; ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਵੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਅੰਤ ਤਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ। ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ‘ਸਹੁੰ ਖਾਣ’ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਖ਼ਰੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ। ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਨਿਆਂ ਲਈ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸਦੀਪਕ ਮੀਰਾਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।¹³

ਲੇਖਕ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਗਰੀਆਂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਮੁੱਢੋਂ ਹੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਰਚਨਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਓਸੇ ਵਕਤ ਤੋਂ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਅਰਾਮ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘ਉਤਪਤ’ ‘ਰਚਨਾ’ ਦੇ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਸ਼ਬਦ *ktisis* ਦੇ ਇਲਾਵਾ *katabolē* ਹੈ। ‘ਕਾਰਾਗਰੀਆਂ ਜਗਤ ਵਿਚ’ (*katabolēs kosmou*) ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਰਿਸ਼ਟ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।¹⁴

ਆਇਤ 4. ਫਿਰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਉਤਪਤ 2: 2 ਤੋਂ ਦੁਹਰਾਇਆ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਸੱਤਵੇਂ ਦਿਨ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਥੱਕ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਅਰਾਮ ਸੰਪੂਰਣ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਯਾਨੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 5: 17)। ਖ਼ੁਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਰਗਦੂਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 8:28)। ਇਸ ਲਈ ਸੱਬਤ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੇਹਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਗੋਂ ‘ਛੇ ਦਿਨਾਂ’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਧਾਰਣ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।¹⁵ ਸੱਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਚੰਗਾਈ ਦੇਣ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਕੰਮ ਦਯਾ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਹੀ ਕੰਮ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 5: 16, 17)। ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ

ਰਚਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ‘ਮਨੁੱਖ ਮੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ ਇਸ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮੇਰੇ ਸਰੂਪ ਵਾਲਾ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਇਕ ਆਜ਼ਾਦ ਆਤਮਾ ਦਾ ਆਉਣਾ ਹੈ।’¹⁶

‘ਸੱਬਤ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਅਰਾਮ’ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੁਡਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 5: 15)। ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੁਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਤਵੇਂ ਦਿਨ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਰਾਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਾਵੇ ਕਿ ਅਰਾਮ ਦਾ ਨੇਮ ਨੈਤਿਕ ਨੇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਇਹ ਸਦਾ ਤਕ ਰਹੇਗਾ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 5: 14, 15 ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸੱਬਤ ਦਾ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਿਸਰ ਦੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਨਹਮਯਾਹ 9: 13, 14 ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨਈ ਪਹਾੜ ਤੇ ਖੁਦਾ ਨੇ ‘ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਸੱਬਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।’ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨਈ ਪਹਾੜ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਦਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲਦਾ ਆਇਆ ਨੈਤਿਕ ਨੇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਖੇ ਕਿਤੇ ਇਉਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਾਣਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ’ ਜਾਂ ‘ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ’ ਵਰਗਾ ਕੁਝ ਹੈ।¹⁷ ਅਸੀਂ ਹਰ ਯਤਨ ਕਰੀਏ ਕਿ ਆਪਣੇ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਨਾ ਗੁਆ ਦਈਏ। ਸਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ ਤੋਂ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਚਿਤਾਵਨੀਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਰਾਮ ਭਾਵ ਉਸ ਦੀ ਸਦੀਪਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਨੰਤਕਾਲ ਤਕ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸੱਬਤ ਦਾ ਅਰਾਮ ਬਾਕੀ ਹੈ (4: 5-11)

⁵ਅਤੇ ਇਸ ਥਾਂ ਵਿਚ ਫੇਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਓਹ ਮੇਰੇ ਆਰਮ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਵੜਨਗੇ! ⁶ਜੇ ਜਦੋਂ ਕਈਆਂ ਲਈ ਉਸ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਸ਼ ਖ਼ਬਰੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਓਹ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵਿਚ ਨਾ ਵੜੇ। ⁷ਤਾਂ ਉਹ ਫੇਰ ਐਨੇ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਦਾਉਦ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ’ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,

‘ਅੱਜ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੋ,
ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਨਾ ਕਰੋ।’

⁸ਜੇ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਹ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਦਾ। ⁹ਗੱਲ ਕਾਹਦੀ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਲਈ ਸਬਤ ਦਾ ਅਰਾਮ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ¹⁰ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜ ਗਿਆ ਉਹ ਨੇ ਆਪ ਆਪਣਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿਹਲਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ। ¹¹ਜੇ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਓਹ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੀਏ ਭਈ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਗ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਡਿੱਗ ਨਾ ਪਵੇ।

ਆਇਤਾਂ 5, 6. ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਾ ਕਰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸਰਾਏਲੀ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਹ ਇਸ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ ਸਨ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 3:4 ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਬੂਰ 95: 11 ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ 4:5, 6 ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੇ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਵੇਖਾਂਗੇ ਕਿ ਜ਼ਬੂਰ 95 ਵਾਲਾ ਅਰਾਮ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੇਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਇਹ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਵੜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਖੁਦਾ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਬੇਕਾਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਾ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ‘ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ’ (KJV)।¹⁸ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਯੂਹੰਨਾ 10:35), ਖੁਦਾ ਕਦੇ ਹਾਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਚਨ ਕਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਟਲਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਾਡੀ ਛੋਟੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ, ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।¹⁹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸੰਪੂਰਣ ਘਾਟੇ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਅੰਤ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖ਼ੀਰ ਫ਼ਤਹਿ ਓਸੇ ਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੇ ਹਨ ਉਹ ਉਸ ਫ਼ਤਹਿ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਹੋਣਗੇ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 17:14)।

ਖੁਦਾ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਲੱਗੇ, ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕ ਸੁਰਗੀ ਅਰਾਮ ਦੀ ਰਾਹ ਇਸ ਸੀਮਿਤ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ (11:13-16; 13:14)। ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਓਨਾ ਗਿਆਨ ਜਿੰਨਾਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡਾ ਗਿਆਨ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਆਇਤ 7. ਇਕੱਠੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਇਲਾਹੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿਨ ਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਖੁਦਾ ਲਈ ਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਦਾਊਦ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਊਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਨ, ਪਰ ‘ਖੁਦਾ ਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।’²⁰ ਇਹ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਤੋਂ ਦਾਊਦ ਦੇ ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਹੋਣ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 8. ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ। KJV ਵਿਚ ‘ਯਹੋਸ਼ੁਆ’ ਦੇ ਥਾਂ ਤੇ ‘ਯਿਸੂ’ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਬਰਾਨੀ ਧਰਮਲਿਖਤ ਵਿਚ ‘ਯਹੋਸ਼ੁਆ’ ਨਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ‘ਯਿਸੂ’ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਂਅ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਪ੍ਰਭੂ ਮੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ’ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ 1611 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਮੂਲ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (‘ਯਿਸੂ’) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਲਝਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜੇ ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਜੋਕੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਯਹੋਸ਼ੁਆ’ ਕੀਤਾ ਹੈ।²¹ ਮੂਲ ਧਰਮਲਿਖਤ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਵਚਨ ਵਿਚ ਰੂਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਸਮਝ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਾਲਾ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਾਲੇ ‘ਯਹੋਸ਼ੁਆ’ (ਯਿਸੂ) ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ‘ਯਹੋਸ਼ੁਆ’ ‘ਯਿਸੂ’ ਉਸ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੁਆ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਯਿਸੂ ਅਰਥਾਤ ‘ਯਹੋਸ਼ੁਆ’ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਹ ਖੇਲ ਅਜੋਕੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂਅ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਕੇ ਅੱਗੇ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਯਹੋਸ਼ੁਆ 22:4 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਉਹ ਅਰਾਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਉਸ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਈ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯਹੂਦੀ ਇਹ ਤਰਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਕੇ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਨੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦਾਉਦ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਅਰਾਮ ਅਜੇ ਮਿਲਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜ਼ਬੂਰ 95:7-11 ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਵਚਨ ਵਿਚ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਇਤਾਂ 8 ਅਤੇ 9 ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 9. ਅਰਾਮ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਲਈ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ਇਹ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਸੀ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਾਮ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ *sabbatismos* ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਯੂਨਾਨੀ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਤੇ ਮਿਲਦਾ²² *Sabbatismos* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੈ ਪਰ *sabbatizein* ਇਸ ਦੀ ਇਹੋ ਕਿਰਿਆ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ LXX ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਾਫ਼ਰ ਲੇਖਕ ਪਲੁਟਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਲਗਭਗ ਈਸਵੀ 46-120)²³ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ‘ਇਸ ਪਾਪ ਭਰੇ ਅਤੇ ਥਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਮੇਹਨਤ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ’ ਅਰਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਅਰਾਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ।

ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅਨੰਤਕਾਲ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਅਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਖ਼ੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਪਾਪ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲਾ ਅਰਾਮ। ਸਾਨੂੰ ਮੱਤੀ 11:28-30 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਵਾਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਕਾਰਣ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋ ਕੇ ਅਨੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾਂਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ‘ਅਰਾਮ’ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਮੇਹਨਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਸੁਰਗ ਵਿਚ ‘ਅਰਾਮ’ ਪਾਵਾਂਗੇ। ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬਰਕਤ ਮਿਲੇਗੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:13, 14)।

ਆਇਤ 10. ਇਸ ਆਇਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜ ਗਿਆ। KJV ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੁਝ ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ: ‘ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਗਿਆ ਹੈ।’ ‘ਉਹ’ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ‘ਜਿਹੜਾ’ NASB

ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹਰ ਸੰਤ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 14:13)। ਮਸੀਹ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਕਬਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 9:4),²⁵ ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 7:25)। ‘ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ!’ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪੁਕਾਰ (ਯੂਹੰਨਾ 19:30) ਉਸ ਦੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੁਰਗੀ ਯਤਨਾਂ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮਰੇ ਹਨ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 5:8, 9 ਵਿਚ ਚਾਰ ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਚੌਵੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ; 14:3 ਵਿਚ 144,000 ਨੂੰ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ 15:2, 3 ਵਿਚ ਦਰਿੰਦੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੂਰਤ ਉੱਤੇ ‘ਫ਼ਤਹ’ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੂਸਾ ਦਾ ਅਤੇ ਲੇਲੇ ਦਾ ਭਜਨ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਰਗ ਵਿਚ ‘ਸੋਈ ਹੋਈ ਆਤਮਾ’ ਦੇ ਬੇਹਰਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਤ ਵੇਲੇ ‘ਲਾਜ਼ਰ ਨੂੰ’ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੀ ਗੋਦ ‘ਵਿਚ’ (*in*) ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਲੂਕਾ 16:22)। ਉੱਥੇ ਉਹ ਕੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਬਰਾਹਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜਿਹੜਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਲਾਜ਼ਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਛਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਾਕੂ ਨੇ ਓਸੇ ਦਿਨ ਸੁਰਗਲੋਕ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 23:43)। ਜੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਬਰਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕੋਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਲਗਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਫ਼ਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਹੋਰ ਬਾਕੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਫ਼ਿਕਰ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ‘ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।’ ਥੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਲਾਹ ਦਵੇਗਾ; ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਫੇਰ ਥੱਕਣ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।²⁶ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਅਨੰਤ ਸੱਬਤ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਅਰਾਮ ਲਈ ਤੜਪਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਵੀ ਕਰੇਗਾ।

ਆਇਤ 11. ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਰਾਮ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਵਰਣਨ ਨਾਲ ਇਹ ਆਇਤ ਇਕ ਅੰਤਮ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਵੜਨ ਲਈ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਲਗਨ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਜਤਨ ਕਰੀਏ (*spoudazō* ਤੋਂ) ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਲਾਉਣਾ, ਛੇਤੀ ਕਰਨਾ, ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣਾ, ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ, ਅਤੇ ਉਤਸਾਹਿਤ ਹੋਣਾ।’²⁷ 2 ਪਤਰਸ 1:10 ਵਿਚ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਜਤਨ ਕਰੋ’ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੰਗ ਰਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਸਚਮੁਚ ਵਿਚ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਲੂਕਾ 13:24 ਵਿਚ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ *agōnizomai* ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਵੜਨ ਲਈ ਉਤਸਾਹ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੇਹਨਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੂਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:11 ਵਾਲੇ ‘ਜਤਨ ਕਰੀਏ’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਵੱਖ ਜਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਲਈ ਤੰਗ ਰਾਹ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰਕੌਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ ਵੜਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ? ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਸੀਂ ‘ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੇਜ ਉੱਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਜਾਏ ਜਾਣ’ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ‘ਜੇ ਅਸੀਂ [ਰਾਜ] ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ [ਸਾਨੂੰ] ਲੜਨਾ ਪਵੇਗਾ।’²⁸ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਫਿਸਲ ਕੇ

ਨਹੀਂ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।²⁹ ਅਸੀਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੰਤ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਬਹੁਤਾ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣਾ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਗੱਲ ਹੈ।

‘ਜਤਨ ਕਰੀਏ’ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੀਕਾਕਾਰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਜੋੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: ‘ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।’³⁰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਤਨ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਰਚਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਜੋੜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ‘ਇਹ ਨਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ!’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜਤਨ ਤੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੈਲਵਿਨਵਾਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਚਨਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ‘ਕੰਮਾਂ’ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਗੈਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8, 9 ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 3:27-4:8 ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਹ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਿ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਰੋਮੀਆਂ 3:28 ਵਿਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕੰਮ ‘ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ’ ਭਾਵ ਮੂਸਾ ਦੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਕੰਮ ਹਨ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8, 9 ਵਿਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ‘ਕੰਮ’ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਖੂਬੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਚਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ। ਮੁਕਤੀ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਦਾਨ ਹੈ, ‘ਇਹ ਕਰਨੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਈ ਕੋਈ ਘੁਮੰਡ ਕਰੇ’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:9)। ਨਿਰਚਾ ਜਾਂ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਘੁਮੰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਧਰਮੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮਸੀਹ ਨੇ ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੌਕਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਿਰਚਾ ਆਪ ‘ਕੰਮ’ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 6:28, 29), ਪਰ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਗੁਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰੋਮੀਆਂ 13:11 ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ‘ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਮਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਹੁਣ ਨੀਂਦਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜਾਗਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆ ਪੁੱਜਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਅਸਾਂ ਨਿਰਚਾ ਕੀਤੀ ਓਸ ਵੇਲੇ ਨਾਲੋਂ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਹੁਣ ਨੇੜੇ ਹੈ।’ ‘ਜਿਸ ਸਮੇਂ [ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ] ਨਿਰਚਾ ਕੀਤਾ ਸੀ’ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਬਦਲੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ‘ਨਿਰਚਾ’ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਇਆ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 6:3, 4)। ਉਸ ਕੰਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਬਦਲੀ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੋਰ ਸਭ ਮਨਬਦਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਾਡੇ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਕੰਮ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਕੰਮ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੰਨਣ ਲਈ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਿੱਧ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਉਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ‘ਕਮਾ’ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਅਜੇ ਤਕ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵੇਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਨਿਰਚਾ ਦੇ ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ।

ਸਾਨੂੰ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ

ਲੇਖਕ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਦਾ ਲਈ ਸਹੀ ਨੈਤਿਕ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10: 1-12 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹੀ ਕੀਤਾ: ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ‘ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ’ ਕਿ ਡਿੱਗ ਨਾ ਜਾਈਏ (ਆਇਤ 12)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ, ‘‘ਆਪਣਾ ਪਰਤਾਵਾ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਹੋ ਯਾ ਨਹੀਂ’’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:5)। ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4: 11 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ: ਭਈ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਂਙੁ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗ ਨਾ ਪਵੇ (*hupodeigma*, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਨਮੂਨਾ’ ਜਾਂ ‘ਪ੍ਰਤੀ’ ਹੈ) ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇਮਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕੇ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਾ ਇਕ ਬੁਰਾ ਉਦਾਹਰਣ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। 2 ਪਤਰਸ 2:6 ਵਿਚ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ‘ਨਮੂਨੇ’ ਲਈ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਬਿਨਾਂ ਭਗਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਨ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਸ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬਾਈਬਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ, ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਨਮੂਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਮੂਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ’ ਇਲਹਾਮ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਹੀ ਨਾ ਸਮਝ ਪਾਉਣਾ ਹੈ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਫੌਰਨ ਬਾਅਦ ਅਨੰਤ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਵੜਦੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ‘ਵੜਾਂਗੇ’ ਜ਼ਰੂਰ। ਜੇ ਮੌਤ ਦੇ ਵਕਤ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਵੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਜਾਂ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਗਏ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੂਕਾ 16: 19-31 ਵਿਚ ਧਨਵਾਨ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ (4: 12, 13)

¹²ਕਿਉਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਜੀਉਂਦਾ ਅਤੇ ਗੁਣਕਾਰ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤਿੱਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਅਰ ਬੰਦ ਬੰਦ ਅਤੇ ਗੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਕਰ ਕੇ ਵਿੰਨ੍ਹ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ¹³ਅਤੇ ਸਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਸਤ ਉਸ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜਿਹ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਹੈ 4: 4-11 ਵਾਲੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਆਇਤਾਂ 12 ਅਤੇ 13 ਵਿਚ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਸਬੰਧ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ‘ਵਚਨ’ ਬੋਲ ਕੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਬੂਰ 95 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਲਿਖ ਕੇ, ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ‘‘ਲਿਖਤ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ’ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ’’³¹

ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ਚਾਰ ਯੂਨਾਨੀ ਕ੍ਰਿਦੰਤਾਂ ‘ਜੀਉਂਦਾ,’ ‘ਗੁਣਕਾਰ,’ ‘ਵਿੰਨ੍ਹ’ ਅਤੇ ‘ਜਾਚ’ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹਨ। ਬਾਈਬਲ ਖੁਦਾ ਦਾ ‘ਜੀਉਂਦਾ’ ਵਚਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਲ ਦੇਣ ਵਿਚ ‘ਪਰਬਲ’ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਹ ‘ਵਿੰਨ੍ਹਦਾ’ ਵੀ

ਹੈ; ਆਪਣੇ ਲਿਖਤ ਵਚਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਤਕ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲਾਜਵਾਬ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ। ਫਿਰ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੰਤ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾਮਈ ਆਸ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹਾਂ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ‘ਜਾਂਚ’ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਲੁਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਆਇਤ 13)।

ਆਇਤ 12. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਵਚਨ ਜੀਉਂਦਾ [zaō] ਅਤੇ ਗੁਣਕਾਰ (energēs) ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿੰਨਾਂ ਅਦਭੁਤ ਦਾਅਵਾ ਹੈ! ਇਹ ਕੋਈ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਕਿਉਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ! (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 7:38; 1 ਪਤਰਸ 1:23.) ‘‘ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਜੀਉਂਦਾ, ਸਰਗਰਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੀਉਂਦਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਲ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।’’³² ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ‘‘ਗੁਣਕਾਰ’’ ਹੈ, ਯਸਾਯਾਹ 55:11 ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਬੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ‘‘ਵਚਨ’’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ‘‘ਖਾਲੀ’’ ਜਾਂ ‘‘ਅਵਿਰਥਾ’’ (KJV) ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਠਾਠਿਆ ਹੈ ਉਸ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਲੁਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਨਾਕਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ।

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ।³³ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ‘‘ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ’’ ਖੁਦਾ ਵਾਸਤੇ ਵਾਕਚੱਕਰ (ਗੋਲ-ਮੋਲ ਹਵਾਲਾ) ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਇਤ 13 ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।³⁴ ਵਚਨ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿੱਥੇ ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਸਹੀ ਦਵਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਅਤੀਤ ਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ‘‘ਅੱਜ’’ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 7)।

ਆਇਤ 12 ਵਿਚ ‘‘ਵਚਨ’’ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ *logos* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।³⁵ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਲੇਖਕ ਇੱਥੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬੋਲੇ ਜਾਂ ਲਿਖੇ ਵਚਨਾਂ ਵਿਚ ਓਹੋ ਜਿਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਤਕ ਅੱਜ ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਦੇਹਵਾਦੀ ਲੋਕ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਲਿਖੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਥੋੜੀ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਖਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਦੇ ਹਨ।

‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ...’’ ਹਰੇਕ ਦੇ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤਿੱਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਅਰ ਬੰਦ ਬੰਦ ਅਤੇ ਗੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਕਰ ਕੇ ਵਿੰਨ੍ਹ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਵਚਨ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ। ‘‘ਵਚਨ ‘ਪਛਾਣਨ ਵਾਲਾ’ ਜਾਂ ‘ਸਮੀਖਿਅਕ’ ਹੈ।’’ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿੱਕਲਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੀਰਾਸ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ।³⁶

‘ਵਿੰਨ੍ਹ’ (*dliikneomai*) ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਚਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਬਨਾਵਟ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ; ਇੰਜੀਲ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 16)। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਨੇ ਬੀਅ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਵਚਨ ਬੀਅ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:23)। ‘[ਰਾਜ ਦਾ] ਬੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਹੈ’ (ਲੂਕਾ 8: 11)। ਇੰਜ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਵਚਨ ਉਸ ਬੀ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਬੀ ਨੂੰ ਜਮਾ ਕੇ, ਬੀਜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੀ ਅਤੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 55: 10)। ਇਹ ਉਹ ਅਵਿਨਾਸੀ ਬੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ‘ਖੁਸ਼ਬਰੀ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ...’ ਜਨਮ ਦੁਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4: 15; KJV)। ਜਿਵੇਂ ਕਿ NASB ਵਿਚ ਵੀ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪੌਲਸ ਇੰਜ ‘ਖੁਸ਼ਬਰੀ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹੋਇਆ।’

ਵਚਨ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ‘ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਿਚ ਆਪ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਸਲੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।’³⁷ ਇਹ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਹ ਆਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11: 3)। ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਵਚਨਾਂ (ਜ਼ਬੂਰ 95: 7-11) ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਨਾ ਵੜਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ; ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਹੀ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਨਾਲ ਵੱਖ ਨਾ ਕਰੇ।

ਜੌਨ ਕੈਲਵਿਨ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਚਨ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਸਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੈਲਵਿਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ, ‘ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਵਚਨ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਚਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਤਦ ਤਕ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੱਸੇਗਾ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਆਤਮਾ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।’³⁸ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਹੋਣਾ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਉਣ, ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16: 17-20; ਯੂਹੰਨਾ 20: 30, 31; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2: 1-4)। ਹੋਰ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਖੁਸ਼ਬਰੀ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦੀ ਹੋਈ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ, ਬੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ‘ਜੀਵਨ’ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1: 23)। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦੀ ਇਕ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਰਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 26; 16: 12, 13; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2: 10-13)।

‘ਵਿੰਨ੍ਹ’ ਸ਼ਬਦ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ‘ਜਲ ਗਏ’ ਵਾਂਗ ਇਹ ਲੂਕਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5: 33; 7: 54)। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਸਕਣ ਤੇ ਮਨ ਦੇ ਨਿਹਚਾ ਜਾਂ ਗੁੱਸੇ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਦੀ ‘ਜਲਾਉਣ ਵਾਲੀ’ ਸਮਰੱਥਾ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 36-38 ਵਿਚ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ‘ਜਾਣਿਆ’ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ‘ਦਿਲ ਛਿਦ ਗਏ’ ਸਨ। ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 37 ਵਿਚ KJV ਵਿਚ *katanussō* ਦਾ

ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਛਿਦ ਗਏ’’ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਘੁਸੇੜਨ ਵਾਲੇ ਬਰਛੇ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਵੀ ਹੋਮੇਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਚਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਰਤੋਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਸ਼ੂ ਬਿਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਰੁਚੀਆਂ ਅਤੇ ਲਗਾਵਾਂ ਸਹਿਤ, ਉਸ ਦੇ ਉੱਚੇ ਰੂਹਾਨੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀ ਸਾਂਝ ਦੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਵੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਦੋ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਬੰਦ ਬੰਦ ਅਤੇ ਗੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਡ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਹਰਲਿਆਂ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦਾ, ਸਗੋਂ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਵਿਚ ਪਾਰਖੀ ਹੈ।^{੧੯}

ਲਾਜਵਾਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੰਮ ਆਤਮਾ ਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 16:7); ਇਸ ਨੂੰ ਪਤਰਸ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਗਏ ਵਚਨ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:36-41 ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਤਮਾ ਦੇ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬਦਲਦੇ ਹਾਂ। ‘‘ਜੀਉਦਾਤਾ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਮਾਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖੀਆਂ ਹਨ ਓਹ ਆਤਮਾ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਉਣ ਹਨ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 6:63)। ਆਤਮਾ ਆਪਣੇ ਇਲਾਹੀ ਵਚਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਮਾਸ ਨੂੰ ਖਾ ਸਕਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ ਵਿਚ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ; ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਉਣ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਵਚਨ ਹੈ। ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ, ਨਿਹਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਮੋਅਜਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਵਚਨ ਨੂੰ ‘‘ਆਤਮਾ ਦੀ ਤਲਵਾਰ’’ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:17)। ਇਹ ‘‘ਹਰੇਕ ਦੋ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤਿੱਖਾ ਹੈ’’ (ਆਇਤ 12), ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹ (ਵਚਨ/ਲੋਗੋਸ) ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 1:16 ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਵਾਲੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਕ ਵੱਖ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਤਸਵੀਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ‘‘ਵਚਨ’’ ਇਹ ਹੈ ਖੁਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਿੱਧੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

‘‘ਬੰਦ ਬੰਦ ਅਤੇ ਗੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਕਰ ਕੇ ਵਿੰਨ੍ਹ ਸੁੱਟਦਾ ਹੈ’’ ਇਕ ਇਲਚਸਪ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹੈ! ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਰ. ਸੀ. ਐੱਚ. ਲੈਂਸਕੀ ਨੇ ਇਸ ਵਚਨ ਨੂੰ ਕਈ ਦੁਨਿਆਵੀ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਸੰਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਹਿ ਕੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਵਚਨ ਸਿੱਧੇ ਵਿੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।’’^{੪੦} ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭਾਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ...’’ ਮਨ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਜਾਚਦਾ ਹੈ’’ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*kritikos*) ਤੋਂ ਭਾਵ ‘‘ਜਾਚਣ ਵਾਲਾ’’ ਹੈ (KJV; ASV)। ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੁਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਆਇਤ 13)।

ਆਇਤ 13. ਵਚਨ ਦੇ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ: ਸ਼ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਵਸਤ ਉਸ ਤੋਂ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜਿਹ ਨੂੰ ਅਸਾਂ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਉਹ ਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ‘‘ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅੰਦਰਲੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ’’ ਆਮ ਕਥਨ ਹੈ? ⁴¹ ਭਲਾ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਲੰਕਾਰਿਕ ਢੰਗ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ ਹੈ’’? ⁴² ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਾਰ ਦੀ ਇਹ ਤਸਵੀਰ 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:23 ਵਿਚ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਪੌਲੁਸੀ ਵਿਚਾਰ ਵਰਗੀ ਹੈ: ‘‘... ਤੁਹਾਡਾ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਜੀਵ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਸੰਪੂਰਨ ਬਚਿਆ ਰਹੇ।’’

ਇਹ ਤਿੱਖਾ ਨਿਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ‘‘ਵਚਨ’’ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਖੁਦਾ ਹੀ ਹੈ ‘‘ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ’’ (NIV; NKJV)। ਫੇਰ ‘‘ਵਚਨ’’ ਖੁਦਾ ਦਾ ਹੀ ਪਸਾਰ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਤੌਰ ਤੇ ‘‘ਵਚਨ’’ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਰਥ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਹੀ ਸਹੀ ਇਨਾਮ ਪਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ! ਇਸ ਆਇਤ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ‘‘ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ’’ (gumnos ਤੋਂ; ਮੂਲ ਵਿਚ ‘‘ਨੰਗੀਆਂ’’) ਅਤੇ ‘‘ਪਰਗਟ’’ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲੋੜ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਲੇਖਕ ਦੀ ਅਗਲੀ ਚਰਚਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਅੰਦਰਲੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹਰ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਓਸੇ ਨੂੰ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ (ਆਇਤ 13)। ਉਹ ਸਾਡਾ ਨਿਆਂ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਠਹਿਰਾਏ ਹੋਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕਰੇਗਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:30, 31)। ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ (ਆਇਤ 12) ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਆਪ (ਆਇਤ 13) ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਸੰਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜ ਸਕੀਏ।

ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਾਰੂਨ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਰਧਾਨਤਾ (4:14—5:10)

ਖੁਦਾ ਤਕ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਹੁੰਚ (4: 14-16)

¹⁴ਜੇ ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਇਕ ਮਹਾਂ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘ ਗਿਆ ਅਰਥਾਤ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਸੂ ਤਾਂ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰ ਉੱਤੇ ਪੱਕਿਆ ਰਹੀਏ। ¹⁵ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਪਰਧਾਨ ਜਾਜਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਰਬਲਤਾਈਆਂ ਵਿਚ

ਸਾਡਾ ਦਰਦੀ ਨਾ ਹੋ ਸੱਕੇ ਸਗੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗੂ ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਪਾਪ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਰਿਹਾ। ¹⁶ਇਸ ਲਈ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਅੱਗੇ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਏ ਭਈ ਅਸੀਂ ਦਯਾ ਪਰਾਪਤ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਪਾਈਏ ਜੋ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ।

ਨਬੀਆਂ, ਸੁਰਗਦੂਤਾਂ ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਰਧਾਨਤਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦਾ ਲੇਖਕ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਾਰੂਨ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਰਧਾਨਤਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਮੁੜਿਆ। 4: 14- 16 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਸਾਡਾ ਇਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸੁਫਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਆਇਤਾਂ ਇਸ ਵੱਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਚਿਆਈਆਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। (1) ਉਹ ਸੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉਤਲਾ ਉਹਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। (2) ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹਮਦਰਦੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। (3) ਉਸ ਨੇ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣਾ ਸਿੱਖਿਆ। (4) ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਦੀਪਕ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਯਾਜਕਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਰਾਹੀਂ ਹੁਣ ਖੁਦਾ ਤਕ ਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਆਇਤ 14. ਮਹਾਯਾਜਕ (archiereus) ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਯਹੂਦੀ ਮਹਾਯਾਜਕ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਯਾਜਕ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਵੀ। ਜ਼ਕਰਯਾਹ ਨੇ ਨਬੂਵਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਸੀਹਾ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਯਾਜਕ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ (ਜ਼ਕਰਯਾਹ 6: 13)। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਾ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਸੀਹ ਵੱਡਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਯਹੂਦੀਵਾਦ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਵੱਡੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵੱਲ ਪਰਤਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਗੋਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹਾਯਾਜਕ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਅਧਿਆਇ 10 ਤਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਮੂਸਾ ਦੇ ਅਧਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਡੇ ਨਵੇਂ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਤਰਕ 7:28 ਦੇ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਇਕ ਮੰਨਣਯੋਗ ਤੱਥ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਫੇਰ ਤੋਂ 8: 1 ਵਿਚ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਇਬਰਾਨੀ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜਕ 'ਯਿਸੂ' ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਲੱਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਫਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਜਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੱਤੀ 22: 43-46 ਵਿਚ ਜ਼ਬੂਰ 110: 1 ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ:

ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਫੇਰ ਦਾਉਦ ਆਤਮਾ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਕਿੱਕਰ ਉਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ? ਕਿ

ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ,

ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠ,
ਜਦ ਤੀਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਨਾ ਕਰ ਦਿਆਂ।

ਸੇ ਜਦ ਦਾਉਦ ਉਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ?

ਅਤੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਬਚਣ ਤੀਕਰ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਸੱਕਿਆ, ਨਾ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹਿਆਉ ਪਿਆ ਜੋ ਉਸ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ।

ਯਿਸੂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿਚ ਜੋ ਕਿ ਦਾਉਦ ਦੇ ਬੋਲ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਮਸੀਹਾ ਦੇ ‘ਦੋ ਪ੍ਰਭੂਆਂ’ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਠੋਕਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੱਥਰ ਸੀ। ਉਹ ਦਿਲ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਭੂ ਖੁਦਾ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਓਸੇ ਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਯਿਸੂ ਹੁਣ ਦੂਜਾ ‘ਪ੍ਰਭੂ’ ਵਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ’ ਹੈ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਲਈ ਉਹ ਵੱਡੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਗਿਆ: ਭਲਾ ਉਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਰਵਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਖੁਦਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਲਾਹੀ ਹੋਣਾ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਭਲਾ ਉਹ ‘ਦੋ ਪ੍ਰਭੂਆਂ’ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਦੀ ਸਮਝ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ।

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰ ਉੱਤੇ ਪੱਕਿਆ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਰਿਹਾ। ‘ਪੱਕਿਆਂ ਰਹਿਣ’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚੀ ਨਿਹਚਾ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਪਰਗਟਾਵੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ‘ਇਸ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ’ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ।⁴³ ਜ਼ਬਾਨੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਿਆ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ‘ਡੇਰਿਓਂ ਬਾਹਰ’ ਨਿੱਕਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (13: 13)। ਇਸ ਦੁਸ਼ਟ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀਨ ਚੇਲਾ ਬਣ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ‘ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਚਨ’ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ‘ਜਗਤ ਉੱਤੇ ਜੋਤਾਂ ਵਾਂਭੁ ਦਿੱਸਦੇ’ ਹਾਂ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2: 15, 16)। ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਬਣਨਾ ਸਾਡਾ ਮਕਸਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਹਾਯਾਜਕ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਜਾਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਜੋਸੇਫ਼ਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਸੁਰਗ ਵਾਂਗ ਸੀ।⁴⁴ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ‘ਅਕਾਸ਼ਾਂ’ ਵਿਚ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਅਕਾਸ਼ਾਂ ‘ਤੋਂ’ ਜਾਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ।

ਬਹੁਵਚਨ ਸ਼ਬਦ ‘ਅਕਾਸ਼ਾਂ’ (*ouranos*) ਇਬਰਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *shamayim* ਦੀ ਝਲਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸੌ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਰ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4: 10 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹ ‘ਸਾਰੇ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਾਹਾਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਵੀ ਸੀ।’ ਹੁਣ ਉਹ ਸਭ ਦੁਨਿਆਵੀ ਬੰਦਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਵਿਚ ਭੌਤਿਕ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਬੀ. ਐਫ. ਵੈਸਟਕੋਟ ਨੇ ਆਮ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ‘ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਵੜ ਗਿਆ’ ਅਤੇ ਹੁਣ ‘ਸੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤੇ।’⁴⁵ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ ਰਵਾਇਤ ਵਿਚ ਸੱਤ ਸੁਰਗਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12: 2)। ਇਹ ‘ਤੀਜਾ’ ਸੁਰਗ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਣ ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਉੱਚੇ ਸੁਰਗ ਹਨ।⁴⁶

ਆਇਤ 15. ਯਿਸੂ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੋਵੇਂ ਹੈ- ਮਹਾਯਾਜਕ ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ

ਖੁਦਾ ਅੱਗੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਕਲ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਲਾਲਸਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਂਙੂ ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹ ਪਾਪ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ, ‘ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਕਿਵੇਂ ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?’ ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਦਰਦੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਹੋਣਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

‘ਦਰਦੀ’ ਹੋਣਾ (*sumpatheō*) ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਾੜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ 10:34 ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਮਦਰਦੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ‘ਦਰਦੀ’ ਹੋਣ ਲਈ ਹਮਦਰਦੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਣ ਦੁੱਖ ਸਹਿੰਦਾ ਹੈ ਦਯਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲੈਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।¹⁷ ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਦੀਨ-ਹੀਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁੱਖੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁸ ਸੱਚੀ ਦਯਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਇਕ ਔਖਾ ਗੁਣ ਹੈ ਪਰ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਰਗਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪਰਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਅਸਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਰ ਮੰਨ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਪਾਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਥੋਂ ਤਕ ਹੀ ਜਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਾਪੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਵਭਵ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮਰਨ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤਕ (ਵੇਖੋ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:8)। ਹੁਣ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 15; KJV)। ਉਹ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਹੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਉੱਚੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੀ ਭੀੜ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਜਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਬਣ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਇਹ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਵਿਚ ਦੁੱਖ ਸਹਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਵਿਚ ਸਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ (ਆਇਤ 15)। ਉਸ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਕਸ਼ਟ, ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਦਾਨੀਏਲ ਵਾਂਗ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ‘ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਮਨਸ਼ਾ ਬੰਨ੍ਹੀ ਭਈ ਆਪਣੇ ਤਾਈਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸੁਆਦਲੇ ਭੋਜਨ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਪੀਂਦਾ ਸੀ ਨਪਾਕ ਨਾ ਕਰੇ’ (ਦਾਨੀਏਲ 1:8)। ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਇਹ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਈਏ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਰੀਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ! ਜੇਸ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਰੀਖਿਆ ‘ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣ, ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਸੁਰਗਦੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਛੋਜਾਂ ਬੁਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੀ।’ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਰੇ ਬਗ਼ੈਰ ਹਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀ।¹⁹

ਮਸੀਹ ਅਖ਼ੀਰ ਤਕ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ, ਇਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ‘ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ

ਸਾਹਮਣੇ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਕਾਰਣ ਮਸੀਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਰੇ ਤੋਂ ਬੁਰੇ ਪਾਪੀ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।⁵⁰

‘ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ’ (peirazō ਤੋਂ) ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ’ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ‘ਪਰਖੇ’ ਜਾਣ ਲਈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਪਰਖੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕਦੇ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਪਰਖ’ ਅਤੇ ‘ਪਰੀਖਿਆ’ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੁਰੇ ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਲਈ ‘ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ,’ ਸਗੋਂ ਬਾਗ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਸਹੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੇ ਪਰਖੇ ਜਾਣ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ (5:7, 8)। ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਦ ਇਹ ਖ਼ਤ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਿਹਚਾ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਪਰਤਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਾਪ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਰ ਮੰਨੇ ਬਗ਼ੈਰ ਦੁੱਖ ਸਹਿਆ (ਆਇਤ 15; 1 ਪਤਰਸ 2:20-22) ਇਸ ਕਾਰਣ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਭਲਾ ਯਿਸੂ ਸਚਮੁਚ ਪਾਪ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?’ ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਪਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ! ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਉਹ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 4:1-11; ਮਰਕੁਸ 1:12, 13; ਲੂਕਾ 4:1-13)। ਜੇ ਇਹ ਵਿਰਤਾਤ ਉਸ ਪਰੀਖਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਅੱਗੇ ਯਿਸੂ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਹੀ ਬੇਕਾਰ ਦਾ ਨਾਟਕ ਹੈ।

ਉਹ ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਪਰਤਾਇਆ ਜਾਣਾ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ‘ਹਰ ਕੋਈ ਤਦੇ ਪਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਾਮਨਾ ਨਾਲ ਲੁਭਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’ (ਯਾਕੂਬ 1:14)। ਸ਼ੈਤਾਨ ਸਾਡੀਆਂ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸੇ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾ ਲਈ। ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਯਿਸੂ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ;⁵¹ ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਇਲਾਹੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪਾਪ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਪਾਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਹਾਂ। ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਭ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਤਦ ਵੀ ਉਹ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਰਿਹਾ।

ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਲੋਕ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ, ‘ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਈ ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।’ ‘ਪਾਪ ਰਹਿਤ’ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਪਰਤਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ‘ਪਾਪੀ ਸੁਭਾਅ’ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ‘ਭਲਾ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਮਿਲੀ? ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ‘ਪਾਪੀ ਸੁਭਾਅ’ ਨਾਲ ਵਧੀਆਂ?’ ਜੇ ਉਹ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪਾਪ ਕਰਨ ਦੀ ਅਭਿਲਾਸ਼ਾ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਪਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਸੀ।

ਫਿਲੋ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਵੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਚ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਇਸ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਪਾਪ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੁਸ਼ਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਦੀ ਸੀ।⁵² ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਯਾਜਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਤੇ ਵਧੀਆ ਪਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ

ਹੋਰ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਬਣਾ ਲਏ ਹੋਣਗੇ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਨਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਫਿਲੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਆਇਤ 16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮ, ਲਗਨ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। **ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਏ** ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਾਨੂੰ ਦਯਾ ਵਾਸਤੇ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ‘ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਏ’ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਦਾ ਇਕ ਆਮ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਖ਼ਤ ਦੀ ਇਕ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਹੈ 7:19, 25; 10:1, 22; ਅਤੇ 11:6 ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। 6:18 ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

‘ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲੀਏ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*proserchomai*) ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਜਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਬੰਦਗੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਇਕੱਲੇ ਖ਼ੁਦਾ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ।⁵³ ਹੁਣ ਇਹੀ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁵⁴

ਮੰਦਰ ਦੇ ਅਤਿਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੁੱਧ ਜਾਜਕ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਬਾਹਰਲੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਭਗਤ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਯਹੂਦੀ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੀ। ਯਹੂਦੀ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਗੈਰਕੌਮਾਂ ਦਾ ਅਹਾਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਥੋੜਾ ਅੱਗੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਅਹਾਤਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ‘ਨੇੜੇ ਜਾਣ’ ਦੀ ਵੇਦੀ ਤਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ (ਵੇਖੋ 10:22)। ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਤਕ ਸਾਡੀ ਹਰ ਵਕਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਵਿਯਰਸਬੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ,

ਜਦ ਕੋਈ ਇਸਰਾਏਲੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਦਦ ਲਈ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅਤਿ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਕਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਕੋਲ ਭੱਜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਮਦਦ ਨੂੰ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ।⁵⁵

ਉਸ ਤਕ ਸਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਕਾਫ਼ਿਰਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਵੱਲ ਭੈ ਨਾਲ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਵੀ ਇਹ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ‘‘ਹੇ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹੈ’’ (ਮੱਤੀ 6:9)। ਇਲਾਹੀ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸਬੰਧ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਤਕ ਸਾਡੀ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੰਨ ਲਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਨਾ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੀ।

‘ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ’ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ’ ਕਹਿਣ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਯਹੂਦੀ ਢੰਗ ਸੀ। ਇਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਸੀ। ‘ਸਿੰਘਾਸਣ’ ਆਪ ਖ਼ੁਦਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਮਲ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ

ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਦਾਤਾ ਹੈ' ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 5:10)। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸਹੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸਾਰ ਦਯਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਉਹ ਕਿਰਪਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ। ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਮੰਨੀਏ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨੀਏ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਦਿਆਲੂ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਸਾਨੂੰ ਦੁਆ ਵਿਚ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਭੁਤ ਵਿਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਕਿੰਨਾਂ ਸਕੂਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ! ਖੁਦਾ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਪਕਾਰ ਚਾਹਿਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਨਿਕਟ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਕੁਝ ਸਾਂਝ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:14-16 ਅਤੇ 10:19-23 ਵਿਚ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਖ਼ਤ ਬਹੁਤ ਸੰਗਠਿਤ ਲੇਖ ਹੈ; ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਪਰਤ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ 4:14-16 ਸਾਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ 10:19-23 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੋਬਾਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਧਿਆਇ 5 ਤੋਂ 9 ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀ ਯਾਜਕਾਈ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।

ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਮਸੀਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਾਜਕ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹਾਰੂਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਯਾਜਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਪਾਪ ਰਹਿਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣਾ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੋਰ ਅਧਿਐਨ ਲਈ:

ਜੀਵ ਅਤੇ ਆਤਮਾ (4:12)

ਭਲਾ 'ਆਤਮਾ' (*pneuma*) ਅਤੇ 'ਜੀਵ' (*psuchē*) ਵਿਚ ਭੇਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੀ ਗੱਲ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪ ਹਨ? ਕਈ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭੇਦ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਭਲਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਪਣੀ 'ਜਾਨ' ਗੁਆਉਣਾ ਅਨੰਤਕਾਲ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਮੱਤੀ 16:26)? 'ਜੀਵ' ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣਾ 'ਆਤਮਾ' (*pneuma*) ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਲੂਕਾ 23:46) ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੀ 'ਜਾਨ' ਨੂੰ। ਕਈ ਵਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜੀਵ' ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਮਨੁੱਖ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 'ਅੱਠ ਜਣੇ' ਜਾਂ 'ਜੀਵ' (*psuchē* ਤੋਂ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ (1 ਪਤਰਸ 3:20)। ਹੋਰ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿਚ *psuchē* ਤੋਂ ਭਾਵ 'ਆਤਮਾ' ਵਾਲਾ ਹੀ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ 'ਆਤਮਾ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਰਚਨਾ ਉਸ ਦਾ 'ਜੀਵ' (*psuchē*) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪਸ਼ੂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 'ਆਤਮਾ' ਕਦੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਰਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਜੀਵ ਨੂੰ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਬੰਦ ਬੰਦ ਅਤੇ ਗੁੱਦੇ

ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁵⁶ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਵਾਂਗ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ‘ਸਰੀਰ,’ ‘ਜੀਵ’ ਅਤੇ ‘ਆਤਮਾ’ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:23)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਵੇਖੀਏ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਅਨੰਤਕਾਲ ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਦੇਹਾਂ ਸਹਿਤ ਮਹਿਮਾ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ‘ਅਨ੍ਹੇਰੇ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਰਕਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ’ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:5) ਅਤੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਚਨਾ ਦੀਆਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਵੇਗਾ। ਜਾਨ ਵੈਸਲੀ ਬੁਚਨਨ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ‘ਉਹ ਵੰਡ ਅਤੇ ਅੰਤਰ’ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਾਂ ਲਈ ਅਣਹੋਣਾ ਹੈ।⁵⁷

1 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:23 ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੀਵ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਘੜੇ ਜਾਂਦੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਢੰਗ ਇਹ ਹੈ: ‘ਸਰੀਰ ਜਾਨ ਲਈ ਘਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਜਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਹਿੰਮਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇ, ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।’⁵⁸

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਬਾਕੀ ਅਰਾਮ (4: 1-11)

ਸਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਅਨਾਦੀ ‘ਅਰਾਮ’ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਜੁਸ਼ੀਲਾ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੰਸਾਰ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੇਹਨਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਸੱਬਤ ਦਾ ਅਰਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।⁵⁹

ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਸੱਬਤ ਦਾ ਅਰਾਮ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਾਮ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸੀ, ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਪਰਛਾਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਕਤ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੇਹਨਤਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਾਮ ਕਦੋਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ’ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ (4: 10)। ਸਾਡਾ ਅਰਾਮ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਯਹੂਦੀ ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸਗੋਂ ‘ਖੁਦਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਰਾਮ’ ਨਾਲ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।⁶⁰ ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਕੀਤੇ ਹੱਥ ਤੇ ਹੱਥ ਧਰੀ ਅਨੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦਾ ਸੁਰਗ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਨੰਤਕਾਲ ਤਕ ਰੁਝੇ ਹੋਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ‘ਕੰਮ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਾਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ; ਸ਼ਿਲਪਕਾਰਿਤਾ ਦਾ ਘਮੰਡ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਸਚਮੁਚ ਵਿਚ ਸ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਰਾਪ ਹੈ।’⁶¹

‘ਡਰਨਾ’ (4: 1)

ਡਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ (ਯੂਹੰਨਾ 14:27) ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਖੁਦਾ ਨੇ ‘ਡਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ’ ਦਿੱਤਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:7)। ਫਿਰ ਵੀ

ਸਾਨੂੰ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੋਂ ਡਰਨ’ (1 ਪਤਰਸ 2: 17; ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੋਥੀ 5: 7 ਤੋਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ‘ਡਰਦੇ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ’ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2: 12)। ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਕਹਾਉਤਾਂ 9: 10 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਯਹੋਵਾਹ ਦਾ ਭੈ ਬੁੱਧ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੈ ...।’ ਜਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘... ਓਸੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰੋ ਜਿਹੜਾ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੂਹ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਨਰਕ ਵਿਚ ਨਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ’ (ਮੱਤੀ 10: 28)। ਭੂਤ ਬਦਰੂਹਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਬਦੀਆਂ ਹਨ (ਯਾਕੂਬ 2: 19)।

ਸਾਨੂੰ ਆਦਰ ਅਤੇ ਆਦਰ ਅਤੇ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਦਿਲ ਤੋਂ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4: 1 ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅਰਾਮ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਡਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਡਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ‘ਡਰ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *phobēō* ਹੈ ਜਿਹੜਾ *phobos* ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਡਰ’ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਆਦਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰੇਮ ਡਰ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4: 18), ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਕੋਲ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ? ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਅਧੂਰੇ ਜਾਂ ਮਸੀਹੀ ਸਿੱਧਤਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਡਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਭੀੜੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 7: 14; KJV)। ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਣ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘ਜੀਉਂਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਭਿਆਣਕ ਗੱਲ ਹੈ!’ (10: 31)। 12: 28 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਭੈ’ (*eulabeia*) ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸ਼ਰਧਾਮਈ ਭੈ ਅਤੇ ਆਦਰ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਡਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ‘ਫੋਬੀਆ’ ਲਈ ‘ਭੈ’ ਦੇ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਇਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਤਦ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਜਦ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਛਤਾਵਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੀਨ, ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

‘ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਰਚਿਆ’ (4: 2)

ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਜੀਉਂਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਲਈ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਰ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਅਤੇ ਕਨਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤਕ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਨਫੀਲੀਮੀਆਂ ਭਾਵ ਨਫੀਲੀਮ ਕੌਮ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬੁਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੇ ਰੁਕ ਗਏ ਸਨ (ਗਿਣਤੀ 13; 14)। ਨਫੀਲੀਮ ਕੌਮ ਵਾਲੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਦ ਕਾਠੀ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਮਿਸਰ ਵਿਚ ਦਾਸ ਰਹਿੰਦੇ ਵਕਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਅਕਾਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਿਰਫ਼ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਿਹਚਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਵਿਖਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ‘ਮੋਈ ਹੋਈ’ ਨਿਹਚਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 2: 17), ਪਰ ਨਿਹਚਾ ਇਕ ਕੰਮ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ

ਲਈ ਖੁਦਾ ਨੇ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 6:28, 29)। ਉਹ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ; ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਹਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ (ਰੋਮੀਆਂ 10:17)। ਜਿਵੇਂ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8, 9 ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 3:28 ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ‘ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਕੰਮ’ ਜਾਂ ਉਹ ਕੰਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਿੱਧਤਾ ਦੀ ਸਾਡੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਾਉਣਾ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਨਿਹਚਾ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਉਹ ਕੰਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 6:29)। ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਪਤਰਸ ਨੇ ਕਿਉਂ ਆਖਿਆ, ‘ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਓ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:40; KJV)? ਪਤਰਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ‘ਡਰਦੇ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਬਾਹੋ’ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:12)? ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਜਦ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਸਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਨਿੱਜੀ ਪਹਿਲ ਜਾਂ ਨਾਪਸੰਦ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਵੇ।

ਸੰਸਾਰਕ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਦੇ ਵਜੂਦ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਭੌਤਿਕ ਗੰਦਗੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਦੂਰਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਜਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਉਹ ਭੁੱਖ ਨਾਲ ਮਰੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਪੌਦਾ ਖਾ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਬੇਕਾਰ ਵਸਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ—ਸੰਸਾਰਿਕ ਸਫ਼ਲਤਾ, ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ—ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਹਨ। ਜਦ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਪਾਪ ਵਿਚ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਵਾਂਗ ਕਾਫ਼ਿਰ ਦੇਸ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਬਾਈਬਲਾਂ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਦਿਨ (4:3, 4)

ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਚਨਾ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਾਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਤ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭਾਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਨਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 2 ਪਤਰਸ 3:8 ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹੈ: ‘... ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕ ਦਿਨ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹਾ ਇਕ ਦਿਨ ਜਿਹਾ ਹੈ।’ ਜੇ ਪਤਰਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਰਥ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਦਿਨ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਤਰਸ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਆਪਣਿਆਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਵਕਤ ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਗੁਜ਼ਰ ਜਾਣ। ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ‘ਇਨ-ਹਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ’ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਸੀ; ਇਹ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ਼ ਬਰਨਥਾਸ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (15:4, 5) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।⁶² ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕੰਮ

ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਖੁਦਾ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਾਮ ਕੀਤਾ।

ਅੱਜ ਖੁਦਾ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ (4:7)

ਖੁਦਾ ਹਰ ਦਿਨ ‘ਦਿਨ’ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਚਲਾਵੇਗਾ; ਉਹ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਭਲਿਆਈ ਲਈ ਹਰ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਦਵੇਗਾ (ਰੋਮੀਆਂ 8:28)। ਉਹ ਅੱਜ ਅਤੇ ਕੱਲ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰਿਆ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਵਾਲੀ ਆਸ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, ‘‘ਤਦ ਖੁਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਸੀ।’’⁶³ ਸਾਡਾ ਰੁਝਾਨ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਦਿਨ ਪਿੱਛੇ ਛੁੱਟ ਗਏ ਹੋਣ। 1950 ਅਤੇ 1960 ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਵੱਧੀ ਪਰ ਉਹ ਲਗਭਗ 50 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹੌਲੀ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲੀ ਸੀ ਹੁਣ ਇੱਕੱਕੀ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਤੋਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੱਧਦਾ ਹੋਇਆ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਧਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਬੜੇ ਹੀ ਪੇਚੀਦਗੀ ਵਾਲੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਸਾਦੀ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਰ ਥਾਂ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮੇਰੇ ਕਾਲਜ ਦੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਘੱਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਕਤ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਉਹ ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?’’ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਹੀ ਇਸੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਇਹੀ ਮੰਨਣਾ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਐਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗਲਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਭਰੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇ ਕੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਸਾਦੀ ਮਸੀਹੀਅਤ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਚਿਆਈ ਵਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਅਸਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਖੁਦਾ ਦਾ ‘‘ਅੱਜ’’ ਹੈ!

‘‘ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਨਾ ਕਰੋ’’ (4:7)

ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਕਦੇ ਕਠੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਵਾਲੇ ਮੋਢੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਹਰ ਨਾਂਹ, ਸਿਰ ਦਾ ਹਰ ਵਾਰ ਹਿੱਲਣਾ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘‘ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ,’’ ਬਿਨਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਮੇਲ ਹਰ ਵਾਰ ਬਾਹਰਲਾ ਯਤਨ ਮਨ ਨੂੰ ਕਠੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤੋਂਬਾ ਕਰਨਾ ਔਖੇ ਤੋਂ ਔਖਾ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।⁶⁴

ਜਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਜੀਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਦ ਤਕ ਸਾਡਾ ‘‘ਅੱਜ’’ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੌਬਾ ਕਰ ਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਦੇ ਕਠੋਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸ ਅਰਾਮ ਵਿਚ ਵੜਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੀਏ (4: 11)

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਿ ‘‘ਮੁਕਤੀ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ,’’ ਰੇਅਮੰਡ ਬ੍ਰਾਉਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਬਰੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਬਾਅਦ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ‘‘ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ’’ ਪਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਝਿੜਕਣ ਲੱਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਇਹ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਸੀਹੀ ਬਣਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਹਰ ਨਸ ਨੂੰ ਢਿੱਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਨੈਤਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਫਾਈ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ‘ਜਾਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਜਾਣੇ’ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੇ ਸਵਾਦ ਹੈ।’’⁶⁵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੀ ‘‘ਕੰਮਾਂ’’ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸਣ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਨੈਤਿਕ ਸੰਘਰਸ਼’’ ਨੂੰ ਬੰਦ ਹੀ ਕਰ ਦਈਏ। ਇਸ ਆਇਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਨੈਤਿਕ ਜਤਨਾਂ’’ ਨੂੰ ਬੰਦ ਹੀ ਕਰ ਦਈਏ। ਇਸ ਆਇਤ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਨੈਤਿਕ ਜਤਨ’’ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਜਦ ਕੋਈ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ‘‘ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਿਓ’’ ਦੀ ਖਿਓਲੇਜੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਬੇਮੇਲਪਨ ਹੈ। ਕੁਝ ਧਰਮਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਾਗਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਇਕ ਵਾਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਇਕ ਬੁੱਢੇ ਲੋਹਾਰ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ‘‘ਇੱਥੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੌਂਸੀ ਮੋੜ ਅਤੇ ਚੱਕਰ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ!’’

ਯਾਕੂਬ ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕਿ ‘‘ਭਲਾ, ਇਹ ਨਿਹਚਾ ਉਹ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਦੀ ਹੈ?’’ (ਯਾਕੂਬ 2: 14)। ਨਿਹਚਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਦੁਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਸਚਮੁਚ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਯਾਕੂਬ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਪੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਰੀਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ‘‘ਸੇ ਹੋ ਪਿਆਰਿਓ, ਜਦੋਂ ਏਹ ਵਚਨ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਲੀਨਤਾਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰ ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਭੋ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ [ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ] ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰੀਏ’’ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7: 1)। ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਆਗਿਆਪਾਲਣ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2: 12, 13)।

ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਉਹ ਦੇ ਵਿਚ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸੱਭੋ ਕੁਝ ਕਰ ਸੱਕਦਾ ਹਾਂ’’ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4: 13)। ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ‘‘ਸਾਂਝੀ’’ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3: 9)। ਇਹ ਇਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ‘‘ਛੋਟੀ ਸੇਵਾ’’ ਕਰੀਏ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮਨੁੱਖੀ ਜਤਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਪਰ

ਜਦ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਜਿਹੜਾ ‘ਅਰਾਮ’ ਇਸਰਾਏਲ ਨੂੰ ਕਨਾਨ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਉਹ ਉਸ ਅਰਾਮ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਹੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2: 16, 17 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ਾਸ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਸਹਿਤ ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੀ ਹਰ ਰੀਤ, ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਲ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਹੀ ਹੈ। ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿਚ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਰਾਮ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ: ਚੰਗੀ ਫਸਲ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਛੁੱਟ, ਫਸਲ ਨਾ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸੋਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਅਰਾਮ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਨੰਤਕਾਲ ਦੁਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸੱਬਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਹੈ।

ਇਕ ਦਿਨ ਲੇਟ-ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦਾ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ (4: 11)

ਜਦ ਕਾਲੇਬ ਅਤੇ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਵੱਲੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ‘ਉਸ ਰਾਤ ਰੋਂਦੇ ਰਹੋ’ (ਗਿਣਤੀ 14: 1)। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲੇਬ ਅਤੇ ਯਹੋਸ਼ੁਆ ਜਾਂ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਦ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੇ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ‘ਯਹੋਵਾ ਦਾ ਪਰਤਾਪ’ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ (ਗਿਣਤੀ 14: 10) ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਰੂਨ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਲਈ ਯਹੋਵਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਘਾਟ ਉੱਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੋਇਆ। ਤਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ (ਗਿਣਤੀ 14: 39, 40), ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੀ।¹⁶ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇਕ ਸਹੀ ਵਕਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਕਤ ‘ਅੱਜ’ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4: 7)। ਖੁਦਾ ਨੇ ‘ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ’ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਤੌਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਫ਼ੀ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਿਦਦਗੀ ਦੇ ਪਾਪ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾ ਬਦਲਣ। ਖੁਦਾ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਸੀ ਮਾਫ਼ੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਨੰਤਕਾਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਸਥਾਈ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸਰਾਏਲ ਦੇ ਆਗਿਆ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ‘ਡਿੱਗਣਾ’ (*pipto*) ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਨਾਕਾਮ ਹੋਣਾ’ ਜਾਂ ‘ਡਿੱਗ ਜਾਣਾ’ ਹੈ। ਰੋਮੀਆਂ 11:22 ਵਿਚ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਓਮੀਦ ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ‘ਵੱਢਿਆ’ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਹਚਾ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬਹਿਸ ਇਸ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਗੁਣਕਾਰ ਵਚਨ (4: 12, 13)

ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਰਣ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪੁਲਪਿਟਾਂ ਤੋਂ, ਕਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁਣਾਇਆ

ਅਤੇ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮਾਂ ਨਾਲ ਵਚਨ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ ਵਗਦੇ ਹੋਏ ਝਰਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਲਪਿਟ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਚਨ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਚਨ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਗੁਪਤ ਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵੱਲ ਮੋੜਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਕਲਾਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ, ਭਾਵੇਂ ਚੰਗੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਹੜੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਸਾਫ਼ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਵਚਨ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਚਨ ਵਿਚ ‘ਵਿੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲੀ’ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕੋਈ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜੀਵ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਲਾਜਵਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਪਿੰਡੇਕੁਸਤ ਦੇ ਦਿਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ‘ਇਲ ਛਿਦ ਗਏ’ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:37), ਜਾਂ ਉਹ ਪਛਤਾਵੇ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਸਨ। ਵਚਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਮਨਬਦਲੀ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਦੀ ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ (2:38)। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ‘ਵਿੰਨ੍ਹੋ’ ਅਤੇ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹੋ।

ਆਇਤਾਂ 12 ਅਤੇ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਚਨ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ: (1) ਇਹ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਹੈ। (2) ਇਹ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ। (3) ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। (4) ਇਹ ਹਰੇਕ ਦੇ ਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ‘ਤਿੱਖਾ’ ਹੈ। (5) ਇਹ ਅੰਦਰ ਤਕ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (6) ਇਹ ‘ਜੀਵ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਅਰ ਬੰਦ ਬੰਦ ਅਤੇ ਗੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੱਡੋ ਅੱਡ ਕਰ ਕੇ ਵਿੰਨ੍ਹੋ’ ਕੇ ਨਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। (7) ਇਹ ‘ਮਨ ਦੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।’⁶⁷ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 1:25; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:18)।

ਅਸਾਂ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ (4:13)

ਸਾਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ‘ਉਹ ਦੇ ਨੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਭ ਵਸਤਾਂ ਨੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁਲ੍ਹੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ’ (ਆਇਤ 13)। ਲੇਖਕ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਦੁਆਈ (6:1, 2; 9:27; 10:27)। ਪਰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਸਭ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:10, 11)। ਉਸ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਕਾਰਣ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਣ ਦੇ ਲਈ ‘ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ’ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸੀ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:27)। ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਆਈਆਂ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 5:28, 29)। ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦਾ ‘ਲੇਖਾ’ ਦੇਣਗੇ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:17)। ਆਗਿਆ ਨਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਵਿਚ ਖੌਫ਼ਨਾਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ‘... ਹੇ ਸਰਾਪੇ ਹੋਇਓ, ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਸਦੀਪਕ ਅੱਗ ਵਿਚ ਚੱਲੇ ਜਾਓ ਜਿਹੜੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਦੂਤਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ’ (ਮੱਤੀ 25:41)। ਸਦਾ

ਲਈ ਨਰਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਬਚੀਏ ਨਾ। ਜਦ ਲੋਕ ਗੁਸਤਾਖੀ ਨਾਲ ਨਰਕ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਅਖੀਰਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਐਨੀ ‘‘ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਭਰ’’ ਗਿਆ ਕਿ ਗੁਆਚੇ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਕਿੰਨਾਂ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ!

ਸਾਡੇ ਵਾਂਗ ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ (4: 14, 15)

ਜੀ. ਸੀ. ਬ੍ਰੀਵਰ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਵਰਣਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ। ਚਟਨੂਗਾ, ਟੈਨਿਸੀ ਵਿਚ ਇਕ ਐਤਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੀ। 1920 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਇਕ ਭਵਨ ਵਿਚ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਰਮਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਜਵਾਨ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਬ੍ਰੀਵਰ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਜਿਸ ਤਕਲੀਫ਼ ਤੋਂ ਮੈਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਰਿਆ।’’ ਭਾਈ ਬ੍ਰੀਵਰ ਨੇ ਉਸ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਇਕੱਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੁਲਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਪਤਨੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਨਵ ਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਮਰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਸ਼ਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਦਮੀ ਨੇ ਮਾਯੂਸ ਹੋ ਕੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਯਿਸੂ ਦਾ ਕਦੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਸੀ!’’ ਭਾਈ ਬ੍ਰੀਵਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ ਪਰ ਉੱਥੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਿਆਨੋ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ‘‘ਉਸ ਪਿਆਨੋ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਉਹ ਧੁਨਾਂ ਨਹੀਂ ਵੱਜਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਸੁਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਤਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸਹਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਰਾਹੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਫੜਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹੋ।’’

ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਯੂਸੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ਟ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤਕ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇਪਨ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪੁਕਾਰਨ ਤਕ ਇਕ ਤੋਂ ਇਕ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ, ‘‘ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ, ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ?’’ (ਮੱਤੀ 27:46)। ਜੀ ਉੱਠੋ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਲਾਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੁਆ ਦੇ ਨਾਲ ‘‘ਦਿਲੇਰੀ’’ (ਆਇਤ 16) ਨਾਲ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਪਿਤਾ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਭਲਾ ਸਾਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ ਸਚਮੁਚ ਵਿਚ ਕਦੇ ‘‘ਨਾਂਹ’’ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ‘‘ਹਾਂ’’ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਹੀ ਹੈ! (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:19, 20.)

ਜਦੋਂ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਆ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਆਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਿਤਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣਾ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ‘ਵਿਹਾਰਕ’ ਉਮਰ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਾਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਸੁੰਦਰ ਗੀਤ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਭਲਾ ਤੁਹਾਡਾ ਹਾਲ ਹੈ ਪੁਰ ਦਰਦ?
ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰ ਨਾਲ ਦੱਬੇ ਹੋ?
ਯਿਸੂ ਹੈ ਤੁਹਾਡਾ ਹਮਦਰਦ,
ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਦੇ
ਦੇਸਤ ਜਦ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ,
ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ,
ਤਦ ਉਹ ਗੋਦ ਵਿਚ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਗੁਆਵੇਗਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਖਾਂ ਨੂੰ।⁶⁸

ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਭੂ (4: 15)

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਅਖੀਰਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ‘ਅਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘ ਗਿਆ’ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਵਿਖਾਈ। ਮੱਤੀ 9:36 ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਭੀੜ ਤੇ ਤਰਸ ਆਇਆ ਜਿਹੜੀ ਬਿਨਾਂ ਅਯਾਲੀ ਦੇ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਮੱਤੀ 14: 14 ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਭੀੜ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭੁੱਖੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰਸ ਆਇਆ। ਮੱਤੀ 15:32-38 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦਿਆਂ, ਦੇ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਓਹੀ ਕੀਤਾ।

ਮੱਤੀ 18:23-35 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਦਯਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿੱਤਾ। ਮੱਤੀ 20:30-34 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਯਰੀਹੋ ਵਿਚ ਦੋ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ। ਮਰਕੁਸ 1:40-45 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਕੋੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਚੰਗਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਮਰਕੁਸ 5:1-20 ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬਦਰੂਹਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਬੰਦੇ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕੀਤੀ। ਮਰਕੁਸ 9: 14-27 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਬਦਰੂਹਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮੁੰਡੇ ਉੱਤੇ ‘ਤਰਸ’ ਕੀਤਾ। ਲੂਕਾ 7: 11-17 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਨਾਈਨ ਨਗਰ ਦੀ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਧਵਾ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਕੀਤਾ। ਲੂਕਾ 10:30-37 ਵਿਚ ਨੇਕ ਸਾਮਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਖ਼ਾਸ ਵੰਗ ਨਾਲ ਦਯਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਲੂਕਾ 15: 11-24 ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਦਯਾ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੰਦੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਉੱਤੇ ਝਿੜਕ ਪਾਈ। ਯਿਸੂ ਦਾ ਮੰਨ ਗ਼ਰੀਬਾਂ, ਕੰਗਾਲਾਂ, ਬਿਮਾਰਾਂ, ਦੱਬੇ ਹੋਇਆਂ ਲਈ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਦਯਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ। ਭਲਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਉਹ ਦਯਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀਆਂ ਲਈ ਹਮਦਰਦੀ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਪੈਰ ਧੋਣ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪਰਤਾਉਣ ਦੀ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੇਵਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਤਦੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਚਮੁਚ ਵਿਚ ਪਛਤਾਵੇ ਨਾਲ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਯਾ ਵਿਖਾਈਏ ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਵਿਖਾਈ।

ਦਯਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸਾਡਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ (4: 15)

ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਦਯਾ ਨਾਲ ਭਰੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਤੋਈਕੀ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਨ। ਸਤੋਈਕੀ ਲੋਕ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੇ ਲਈ ਭਾਵਨਾ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ *apatheia* ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਉਦਾਸੀਨ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘‘*apathetic*’’ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਭਾਰ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ‘‘ਸਾਡਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ!’’ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਦਾ ਵੱਡੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 19, 20)। ਉਹ ਸੂਰਜ ਦੀ ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਬਹੁਤਾਇਤ ਨਾਲ ਫਸਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਿਸ਼ਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਨੰਦ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਲੇ ਚੇਲੇ ‘‘ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਹੋਣਗੇ’’ (ਮੱਤੀ 5: 5)। ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚੇ ਲੋਕ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਖ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਨੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਘਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਡੀਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹੌਲੀਆਂ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਨ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4: 16-18)। ਅਸੀਂ ਸੁਨਹਿਰੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਅਤੇ ਬਸੰਤ ਨੂੰ ਉਸ ਆਨੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਗੈਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਵਧੀਆ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵਿਚ ਆਉਣਾ (4: 16)

ਘਰੇਲੂ ਲੜਾਈ ਦੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਕਿਸੇ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਲੜਕਾ ਲੜਨ ਲਈ ਦੂਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੀ ਭਲਿਆਈ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪੈਸੇ ਖ਼ਰਚ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਤੇ ਆਪਣਾ ਐਨਾਂ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਧਮਕਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਦੇਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ। ਪਰ ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਜਵਾਨ ਉਸ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਫੌਜੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਜੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਰ ਜਵਾਨ ਨੇ ਗਲਿਆ ਹੋਇਆ ਖ਼ਤ ਕੱਢਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਹੱਥ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਖ਼ਤ ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ, ‘‘ਪਿਆਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ: ਇਹ ਬੰਦਾ ਮੇਰਾ ਸਾਥੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਹਰਬਾਨੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਿਓ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ। ਤੁਹਾਡਾ ਪੁੱਤਰ ਜੇਨ।’’ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਉਸ ਜਵਾਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਉਹ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਇਆ। ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਂਅ ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਬਰਕਤ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਡਾ ਇਕ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਹੈ! ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਮਹਾਯਾਜਕ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕਾਰਣ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ!

ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣਾ (4: 16)

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ

ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹੀ ਯਾਜਕ ਦਾ ਭਾਗ, ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਯਾਜਕ ਹੈ (1 ਪਤਰ 2:5, 9)। ਇਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਹਾਂ। ਹਰ ਸੰਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਆ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦਾ ਚੰਗਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਵਕਤ ਅਸੀਂ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ‘ਮੈਂ ਹੁਣ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਆਪਣੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!’

ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਕੋਲ ਆਉਣਾ (4: 16)

ਖੁਦਾ ਦੇ ਦੋ ਸਿੰਘਾਸਣ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਦਯਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਉਹੀ ਸਿੰਘਾਸਣ ਜਿਹੜਾ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਡਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ‘ਹੇ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ...’ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਖੇ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਖੁਦਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਚ ‘ਦਿਲੇਰੀ ਰੱਖ’ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ! ਪਰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਤਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਆ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਹੜਾ ਦਯਾ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਡੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬੈਠਾ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 7:25)। ਉਹ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਇਕੱਲੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ‘ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਸਾਡਾ ਮਨੁੱਖ ਬਣ ਕੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ’ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:5)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਐੱਫ਼. ਐੱਫ਼. ਬਰੂਸ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1964), 73, ਐੱਨ. 17. ²ਫਿਲੋ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਖੁਦਾ ‘ਸਦਾ ਲਈ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ’ (ਫਿਲੋ ਆਨ ਦ ਚੈਰੂਬਿਮ 87-90)। ਨੀਲ ਆਰ. ਲਾਈਟਫੁਟ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ‘ਅਰਾਮ’ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਮੱਤੀ 11:28 ਵਾਂਗ ਵਰਤਮਾਨ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਨੀਲ ਆਰ. ਲਾਈਟਫੁਟ, ਜੀਜ਼ਸ ਕ੍ਰਾਈਸਟ ਟੁਡੇ: ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ਼ ਹਿਬਰੂਜ਼ [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1976], 96.) ³ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, *ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਜਿਲਦ 2, ਦ ਡੇਅਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ (ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1957), 31. ⁴ਅਲਗਜ਼ੈਂਡਰ ਸੀ. ਪੁਰਡੀ, ‘ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਐਕਸਜੇਜਿਟਕਲ’ ਦ *ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਬਾਈਬਲ* (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਅਬਿੰਗਡਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1955), 11:630-31. ⁵ਜਿੰਮੀ ਐਲਨ, *ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਜਿਲਦ 2 (ਸਰਸੀ, ਆਰਕੈਂਸਾ: ਲੇਖਕ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, 1984), 51. ⁶1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:1-13 ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 15:4 ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਕਾਰਣ ਲਈ ਕੀਮਤੀ ਔਜ਼ਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ⁷ਬੋਸ ਹੇਵਿਟ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਐਨ ਇੰਟ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1960), 86. ⁸ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵੇਲੇ

ਕਿ ਇੰਜੀਲ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:5, 6, 23)। 'ਹੱਥਲਿਖਤ ਦੇ ਇਕ ਫ਼ਰਕ ਨੇ ਇੱਥੇ NKJV ਦੇ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਨਾਲਨਾ 'ਮਿਲਾਇਆ' ਲਾਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ¹⁰ਡੋਨਲਡ ਗੁਬਰੀ, *ਦ ਲੈਟਰ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਐਨ ਇੰਟੋਡਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1983), 112. ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:1-6 ਵੀ ਵੇਖੋ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 'ਜਾਂ ਤੁਸਾਂ ਨਿਹਚਾ ਕੀਤੀ' ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਅਪੁਲੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮਨਬਦਲੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੌਰਨ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸੀ। ਉਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਹਚਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੂੰ ਡੁਬਕੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ।

¹¹ਉਹੀ। ¹²ASV ਅਤੇ NKJV ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ ਇਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। NIV ਵਿਚ 'ਉਹ ਮੇਰੇ ਆਰਾਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੜਨਗੇ' ਹੈ। ¹³ਗਰੇਬ ਐੱਲ. ਰੀਸ, *ਏ ਕ੍ਰਿਟੀਕਲ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਿਵ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਮੇਬਰਲੀ, ਮਿਜ਼ੋਰੀ: ਸਕ੍ਰਿਪਚਰ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਬੁਕਸ 1992), 54, ਐੱਨ. 4. ¹⁴ਉਹੀ, 57, ਐੱਨ. 20. ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:26; ਮੱਤੀ 13:35; 25:34; ਲੂਕਾ 11:50; ਯੂਹੰਨਾ 17:24; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:4; 1 ਪਤਰਸ 1:20; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 13:8; 17:8. ¹⁵ਆਰਥਰ ਡਬਲਯੂ. ਪਿੰਕ, *ਐਨ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1954), 205. ¹⁶*ਦ ਇੰਟਰਪ੍ਰੇਟਰ'ਜ਼ ਬਾਈਬਲ*, ਸੰਪਾ. ਜੌਰਜ ਆਰਥਰ ਬਟਰਿੱਕ (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਅਥਿੰਗਡਨ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1955), 11:631 ਵਿਚ ਜੇ. ਹੈਰੀ ਕੋਟਨ, 'ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼' ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ। ¹⁷ਬਰੂਕ ਫ਼ੋਸ ਵੈਸਟਕੋਟ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਕਸਟਸ ਵਿਦ ਨੋਟਸ ਐਂਡ ਐਸੇਜ਼* (ਲੰਦਨ: ਮੈਕਮਿਲਨ ਐਂਡ ਕੰ., 1889; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1973), 96. ਕਲੇਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਰੋਮ ਅਤੇ ਫਿਲੋ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਸੀ। ¹⁸ਪਰ 'ਜ਼ਰੂਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ¹⁹*ਮਿਦਰਾਸ਼ ਕੋਰੋਲੇਬ* 10:20. 1. ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੇਸੀ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਰੱਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਰਾਜੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਹਿਰ ਵਿਚ ਸਹੁੰ ਖਾਂਦੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਦੋਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਵੜੇਗਾ। ਗੁੱਸਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮਹਿਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਉਸ ਵਿਚ ਵੜ ਸਕੇ (ਰੀਸ, 59, ਐੱਨ. 27)। ਰੂਪਕਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ 'ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੜੀਆਂ' ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ²⁰ਗੁਬਰੀ, 114.

²¹ਪਰ ਕਈਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਭਾਵ ਅਸਲ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਚੱਟਾਨ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:4) ਅਤੇ ਮੂਸਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕੁਝ 'ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਿੱਚੇ ਜਾਣ' ਦੀ ਸਮਝ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:26)। ²²ਵੈਸਟਕੋਟ, 98. ²³ਫਿਲਿਪ ਐਜ਼ਰੁੱਬ ਹਿਯੂਜਸ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1977), 160-61, ਐੱਨ. 67; ਫਲੁਟਾਰਕ ਮੌਰਲਜ਼ 166. ²⁴ਰੋਬਰਟ ਮਿਲਿਗਨ, *ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ: ਚੇਜ਼ ਐਂਡ ਹਾਲ, 1876; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਨੈਸ਼ਵਿੱਲ: ਗੋਸਪਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੰ., 1975), 166. ²⁵3:1 ਵਿੱਚੋਂ ਦੁਹਰਾਉਦਿਆਂ, ਰੀਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ 'ਇੱਕੋ' ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੀ ਹੈ। (ਰੀਸ, 61-62.) ²⁶ਐਲਬਰਟ ਬਾਰਨਸ, *ਨੋਟਸ ਆਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ: ਹਿਬਰੂਜ਼ ਟੂ ਸਿਊਡ* (ਲੰਡਨ: ਬਲੈਕੀ ਐਂਡ ਸਨ, 1884-85; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ

ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1985), 103. ²⁷ਹਿਯੂਜਸ, 62, ਐੱਨ. 44. ²⁸ਆਈਜ਼ਕ ਵਾਟਸ, 'ਐਮ ਆਈ ਦੇ ਸੇਲਜ਼ਰ ਆਫ ਦ ਕਰਾਸ?' *ਸੈਂਗਜ਼ ਆਫ ਦ ਚਰਚ, ਸੰਕ.* ਅਤੇ ਸੰਪਾ. ਆਲਟਨ ਐਚ. ਹੋਵਰਡ (ਵੈਸਟ ਮੋਨਰੋ, ਲੁਇਸਿਆਨਾ: ਪਬਲੀਸ਼ਰਜ਼, 1977)। ²⁹ਐਲਨ, 52. ³⁰ਰੇਮੰਡ ਬ੍ਰਾਊਨ, *ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਫ਼ਾਈਨਲ ਅਥਵ ਆਲ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟੁਡੇ (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1982), 90.

³¹ਰੀਸ, 63. ³²ਸਮੂਏਲ ਵੁਏਸਟ, ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਫ਼ਾਰ ਦ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਰੀਡਰ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1947), 88. ³³ਹਿਯੂਜਸ, 167. ³⁴ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਸੰਪਾ. ਐਫ. ਐਫ. ਬਰੂਸ, ਐੱਚ. ਐੱਚ. ਐਲੀਸਨ, ਜੀ. ਸੀ. ਡੀ. ਹਾਓਲੇ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਜ਼ੋਂਡਰਵਨ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1986), 1513 ਵਿਚ ਗੈਰਲਡ ਐਫ. ਹਾਥੋਰਨ, 'ਹਿਬਰੂਜ਼।' ³⁵ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 1:1-3, 14; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:1, 10; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 19:13. ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ 'ਰੱਬੀ ਵਿਚਾਰ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੋਗੋਸ ਦੀ ਫਿਲੋ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਕਈ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਯੂਹੰਨਾ (1:1) ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਥੇ logos ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ 'ਰੱਬੀ ਸ਼ਬਦ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਈ (, 101.) ³⁶ਵਾਰੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਿਯਰਸਬੇ. *ਬੀ ਕੌਂਫਿਡੈਂਟ: ਐਨ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਸਟੱਡੀ ਆਫ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਵ੍ਰੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਇ:, 1982), 44. ³⁷ਗੁਬਰੀ, 117. ³⁸ਕੋਟਨ, 11:630. ³⁹ਹੇਵੀਟ, 90. ਵੈਸਟਕੋਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, 'ਇਹ [ਵਚਨ] ਸਾਡੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਹਰ ਤੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ ਹੈ' (ਵੈਸਟਕੋਟ, 102)। ⁴⁰ਆਰ. ਸੀ. ਐੱਚ. ਲੈਂਸਕੀ, *ਦ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼ ਐਂਡ ਆਫ ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਜੇਮਸ* (ਕੋਲੰਬਸ, ਓਹਾਇਓ: ਵਾਰਟਬਰਗ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1946), 144.

⁴¹ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕਾਫ਼ਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਹਿਬਰੂਜ਼* (ਆਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਫ਼ਰਮ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1971), 90-91. ⁴²ਰੇਅ ਸੀ. ਸਟੈਡਮੈਨ, *ਹਿਬਰੂਜ਼*, ਦ ਆਈਵੀਪੀ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ ਸੀਰੀਜ਼ (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1992), 60. ⁴³ਬ੍ਰਾਊਨ, 95. ⁴⁴ਜੇਮੇਡਸ ਐਂਟੀਗੁਇਟੀਜ਼ 3.6.4. ⁴⁵ਵੈਸਟਕੋਟ 106. ⁴⁶ਲਾਈਟਫੁਟ, 100. ⁴⁷ਵੈਸਟਕੋਟ 107. ⁴⁸ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਤਾਕਤ ਹੈ। ⁴⁹ਕਾਫ਼ਮੈਨ, 94. ⁵⁰ਐਲਨ 55-56.

⁵¹ਗੈਰਲਡ ਐੱਫ. ਹਾਥੋਰਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਪਾਪ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀਮਤ ਸੀ (ਮਰਕੁਸ 13:32)। (ਹਾਥੋਰਨ, 1513.) ਲਿਖਤ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਾਂ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:21; 1 ਪਤਰਸ 2:21, 22; ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 8:29, 46; 10:32; 1 ਯੂਹੰਨਾ 3:6, 7)। ⁵²ਫਿਲੋ ਆਨ ਡ੍ਰਿਮਜ਼ 2.230-32. ⁵³ਇਹ ਸ਼ਬਦ LXX ਵਿਚ ਇਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ 'ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਤਕ ਯਾਜਕੀ ਪਹੁੰਚ ਲਈ' (ਵੈਸਟਕੋਟ, 108)। ਲੇਵੀਆਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 21:17, 21; 22:3 ਵਿਚ ਇਹਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਵੀ ਹੈ। ⁵⁴ਉਹੀ। ⁵⁵ਵਿਅਰਸਬੇ, 48. ⁵⁶ਲੈਂਸਕੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ, 'ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਤਕ ਇਹ ਵੇਖਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰੂਹ ਵੱਖ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ' (ਲੈਂਸਕੀ, 144)। ⁵⁷ਜਾਰਜ ਵੈਸਲੀ ਬੁਚਨਨ, *ਟੂ ਦ ਹਿਬਰੂਜ਼: ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ੰਸ, ਕਮੈਂਟ ਐਂਡ ਕੰਗਲੁਜ਼ਨ*, ਬਾਈਬਲ ਜਿਲਦ 36 (ਸ਼ਹਿਰ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਡਬਲਡੇ, 1972), 75. ⁵⁸ਰੀਸ, 64, ਐੱਨ. 52. ⁵⁹ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ (ਜਿਵੇਂ ਪਿੰਕ, 210-11) ਕਿਵੇਂ ਅੱਜ ਵੀ 'ਮਸੀਹੀ ਸੱਬਤ' ਦੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਅਬਦੀ ਘਰ ਵਿਚ ਇਹ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।⁶⁰ਕ੍ਰੋਗ ਆਰ. ਕੋਸਟਰ, *ਹਿਬਰੂਜ਼: ਏ ਨਿਊ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਵਿਦ ਇੰਟੈਂਡਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ*, ਦ ਐਂਕਰ ਬਾਈਬਲ, ਜਿਲਦ 36 (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਡਬਲਡੇ, 2001), 279.

⁶¹ਕਾਟਨ, 632. ⁶²ਬਰੂਸ, 74-75, ਐੱਨ. 20. ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਬਰੂਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਸਦੀ ਦੇ ਬਰਨਬਾਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹਵਾਲੇ ਲਏ।⁶³ਬਾਰਕਲੇ, 33 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ।⁶⁴ਸਟੈਡਮੈਨ 57. ⁶⁵ਬ੍ਰਾਊਨ, 90. ⁶⁶‘‘ਇਨ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ’’ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਪਿੰਕ, 214 ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ⁶⁷ਪਿੰਕ, 217. ਛੇਵੀਂ ਗੱਲ ਆਇਤ ਦੇ ਪਿੰਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਜਨਮ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦੀ ‘‘ਜਾਨ ਅਤੇ ਰੂਹ ਨੂੰ ਅੱਡ ਕਰਨਾ’’ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।⁶⁸ਜੋਜ਼ਫ਼ ਐਮ. ਸਕ੍ਰਿਵਨ, ‘‘ਵੱਟ ਏ ਵ੍ਰੈਂਡ ਵੀ ਹੈਵ ਜੀਜ਼ਸ,’’ *ਸੇਂਗਸ ਆਫ਼ ਫੈਥ ਐਂਡ ਪ੍ਰੇਜ਼*, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਸੰਪਾ. ਅਲਟਨ ਐਚ. ਹੋਵਰਡ (ਵੇਸਟ ਮੋਨਰੋ, ਲੂਈਸਿਆਨਾ: ਹਾਵਰਡ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1994)।